

**VAGGERYDS
KOMMUN**

BARN- OCH UTBILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN

LIKABEHANDLINGSPLAN

Klevshults skola och fritidshem

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Läsår 22/23

Innehåll

1. Grunduppgifter	3
2. Utvärdering av fjolårets plan	5
Resultat av utvärderingen av fjolårets plan.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Utvärdering av främjande insatser.....	5
Utvärdering av förebyggande åtgärder	7
3. Kartläggning.....	10
Resultat och analys av läsåret 21/22:	10
4. Främjande insatser under läsåret 22/23.....	11
5. Förebyggande åtgärder under läsåret 22/23	13
6. Rutiner för akuta situationer.....	15
Bilaga 1 - Rutiner vid uppkomst av kränkande behandling/trakasserier mellan elever	16
Bilaga 2 – Definitioner och Begrepp	17

1. Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskola 1–3 och fritidshem.

Ansvarig för planen

Rektor har det övergripande ansvaret för likabehandlingsplanen. Rektor ansvarar för att se till att personal har möjlighet att avsätta tid som behövs till likabehandlingsarbetet och arbetet mot diskriminering samt till att utveckla och skapa planer till nästa läsår. Vuxenteam och elevhälsoteamet tillsammans med arbetslaget ansvarar även för likabehandlingsplanen.

Telefonnummer

Skola: F-3 0370-67 86 58

Fritids: F-3 0370-67 86 58, 072-219 45 99

Rektor: Karin Sparrenholt, 0370-67 85 04

Kurator: Lina Davidsson, 0370-67 82 72

Vår vision

Alla elever på skolan ska känna trygghet och gemenskap på vår skola.

Verksamheten ska präglas av omsorg av individen, omtanke och generositet. Eleverna ska möta respekt för sin person och sitt arbete. Verksamheten ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära (Lgr 11).

Planen gäller från: 2022-08-23

Planen gäller till: 2023-08-21

Elevernas delaktighet

Eleverna har individuellt genomfört en trygghetsenkät kring deras trygghet, trivsel, språkbruk och om de känner sig retade eller kränkta. I enkät har eleverna fått uttrycka vilka platser de känner sig otrygga på. Klasserna och fritidshem har diskuterat resultatet och gett förslag på vad elever och vuxna ska göra för att resultatet ska bli bättre.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna ges möjlighet att reflektera och ge synpunkter kring Likabehandlingsplanen i samband med utvecklingssamtal och i dialog med skolpersonal. Likabehandlingsplanen finns att läsa på skolans hemsida.

Personalens delaktighet

Personal har genom skolkurator eller trygghetsteam fått information om arbetet kring likabehandlingsplanen och resultat av trygghetsenkäten. Under arbetslagskonferenser ska arbetet med åtgärder i likabehandlingsplanen diskuteras och utvärderas. Arbetslagen ska diskutera den gamla planen och ge synpunkter på den och förslag till den nya planen. Personalen för kontinuerliga diskussioner under läsåret kring värdegrundsfrågor.

Förankring av planen

Information till personal görs av rektor/skolkurator vid terminens start. Under läsåret finns skolans plan tillgänglig på skolans hemsida. Eleverna får via ett material som heter "Schysst" information om likabehandlingsplanen. "Schysst" är en anpassad version av den aktuella likabehandlingsplanen. Personalen arbetar aktivt med likabehandlingsarbetet under hela läsåret.

2. Utvärdering av fjolårets plan

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utifrån vad utvärderingen har visat har årets plan arbetats fram. Utvärdering har dels skett utifrån svaren i elevernas trygghetsenkät. Personal och elever har utvärderat föregående aktiviteter vid arbetslagsträff och klassråd.

Utvärdering av främjande insatser

Namn: VÄRDEGRUNDSARBETE

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål: Alla elever på Klevshults skola ska känna sig välkomnade. Samt känna glädje, trygghet, gemenskap och en motivation till att lära sig.

Insats: Samtliga årskurser, rastverksamhet, åldersintegrerat arbete, "Schysst!". Temaarbete kring de olika värdeorden.

Uppföljning: Samtal i klasserna, utvecklingssamtal, samtal i arbetslaget och trivselenkät. Vi har arbetat med FN's barnkonvention.

Ansvarig: All personal.

Datum när det ska vara klart: 2022-05-31

Utvärdering: Elevernas utvärdering visar att det värdegrundsarbetet som genomförts under året varit uppskattat. Eleverna beskriver att arbetet skapar trygghet i gruppen. Personalen upplever att arbetet leder till en mjukare jargong bland eleverna både i klassrummet och på rast. Personalen kan även se att ärenden angående kränkande behandling har minskat. Insatsen ska fortsätta på likande vis under kommande läsår både på grupp- och individnivå.

Namn: RASTVERKSAMHET

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål: Eleverna ska ges möjlighet att finna nya lekar och aktiviteter som främjar gemenskap bland skolans elever. Genom styrd rastverksamhet arbetar vi för att motverka utanförskap och risk att bli utsatt för kränkande behandling.

Insats: Planerade aktiviteter vid raster. Skolpersonal ansvarar för att det återkommande finns val av aktivitet att delta i. Planerar också för aktiviteter som fungerar när bara ett fåtal elever vill vara med. Tydligt schema över när och vilken vuxen som är på skolgården. Arbetslaget ansvarar för att planera och se till att material finns till skolgårdsaktiviteter. Vuxen ute på skolgården bär väst för att tydligt synas.

Uppföljning: Trivselenkät, arbetslag och samtal i klasserna.

Ansvarig: Arbetslaget men främst fritidspedagog.

Datum när det ska vara klart: 2022-05-31.

Utvärdering: Eleverna tycker att rastverksamheten är positiv, det är roligt och bra att tillgå när elever inte har något att göra på rasten. Personalen kan se att ärenden angående kränkande behandling har minskat. De insatser som arbetslaget gjort under läsåret med uppdelning av rasterna, kompisgrupper, fotbollsplan och rastprat i klassrummet efter varje rast är ett positivt inslag för elevgrupperna på skolan. Arbetet kommer att utvecklas och fortlöpa under kommande läsår. Vid behov har det varit extra personal ute på raster.

Namn: STUDIEMILJÖ

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål: Att alla elever känner trygghet och arbetsro i klassrummet. Att alla kan känna sig delaktiga i undervisningen.

Insats: Liknande struktur i hela skolan, gemensamma arbetssätt som skapar en igenkänning för eleverna oavsett vilket klassrum de befinner sig i. Fortsatt anpassa för en god lärmiljö, se över lokaler löpande. Tillsammans med eleverna ha samtal kring god studiemiljö och hur vi tillsammans kan skapa ett gott klassrumsklimat. Lektionsstruktur, tydlighet och bildstöd ska finnas tillgängligt i samtliga klassrum.

Uppföljning: Samtal i arbetslaget om vilka åtgärder som förbättrat studiemiljön. Regelbundna avstämningar med eleverna kring studiemiljö. Trygghetsenkät, utvecklingsamtal och enskilda elevsamtal.

Ansvarig: Arbetslaget med stöd av EHT.

Datum när det ska vara klart: 2022-05-31

Utvärdering: Elevernas utvärdering visar att de upplever att det har bra arbetsro i klassrummet. Eleverna svarar att det är lugnare och färre konflikter. Personalen är positiv till arbetet. Genom att ha startuppgift efter varje rast vet eleverna vad de ska göra när de kommer in, vilket bidrar till arbetsro. Under läsåret har arbetslaget jobbat aktivt med att tydliggöra för eleverna vikten av ett gott klassrumsklimat genom regler, samtal och diskussion. Arbetslaget har arbetat med klassrumsmiljön för att den skall inbjuda till ett välkomnande och lugn. Under kommande läsår kommer detta arbete kring studiero fortsätta tillsammans med eleverna då det nu är framskrivet än tydligare i skollagen. "Bästa starten" har bidragit till att studiemiljön har utvecklats.

Utvärdering av förebyggande åtgärder**Namn: MINSKA KRÄNKNINGAR, VERBALT OCH FYSISKT**

Områden som berörs av åtgärden: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål: Alla elever ska känna trygghet att gå till skolan och bli respekterad för den du är. På skolan har alla rätt att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter med respekt för andra personers värden. Detta gäller alla skolans delar, såväl i klassrumsmiljö som raster och fritids.

Åtgärd: Genom skolans värdegrundsarbete blir eleverna medvetna om allas lika värde. I klassrumsmiljön arbetas aktivt med studiemiljö och arbetsro. Vuxennärvaro på hela skolans område samt deltagande i elevernas aktiviteter. I samarbete med skolans EHT förs återkommande dialog med eleverna om kränkningar och språkbruk.

Motivera åtgärd: Varje elev på skolan ska trivas, känna trygghet och inte utsättas för nedvärderande ord eller kränkningar.

Uppföljning: Klassråd, fritidsråd och trygghetsenkät.

Ansvarig: All personal på skolan.

Datum när det ska vara klart: 2022-05-31.

Utvärdering: Ärenden angående kränkande behandling har minskat. Eleverna vet att de ska gå till en vuxen och genom att berätta vad som hänt får de hjälp av den vuxne att reda ut händelsen. I klasserna sker dagligen samtal om hur vi är mot varandra. Eleverna samtalar kring hur vi kan göra annorlunda i olika situationer för få ett än bättre skolklimat. Skolan ska vara en plats präglad av trygghet, därför kommer detta fortsätta arbetas med under kommande läsår.

Namn: TRYGGHET PÅ BUSSARNA

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling.

Mål: Att alla eleverna känner sig trygga vid förflyttning av buss både till och från skolan samt vid undervisningsresor.

Åtgärd: Samtal med klasserna, dialog mellan arbetslag och busschaufför samt bestämda sittplatser vid färd till och från idrott/sim.

Motivera åtgärd: Framkommer fortsatt att ett fåtal elever känner oro kring resorna till och från skolan. Viktigt att resor både till och från skolan samt undervisningsresor är lugna och trygga för alla elever.

Uppföljning: Öppen dialog mellan busschaufför och arbetslag. Samtal i arbetslaget, samtal i klasserna, utvecklingssamtal, enskilda elevsamtal samt genom trygghetsenkäten.

Ansvarig: Arbetslaget i samråd med busschaufförerna.

Datum när det ska vara klart: 2022-05-31.

Utvärdering: Ärenden angående kränkande behandling har minskat. Eleverna tycker att det kan vara pratigt på bussen. Samtliga klasser har haft bestämda sittplatser men behöver arbeta vidare med bussvett. Samarbete med busschaufförer och personal på andra skolor som har elever på samma bussar behöver fortsätta under nästa läsår.

3. Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Eleverna har fyllt i en kommunövergripande trygghetsenkät som genomfördes i kommunens alla grundskolor under höstterminen. Utöver trygghetsenkäten har eleverna och vårdnadshavare deltagit i övergripande enkäter både regionala och nationella.

Trygghetsenkäten: Eleverna fick med hjälp av en QR-kod utföra enkäten på en iPad för att svara på frågor kring deras skol och fritidshemssituation.

Samtal: I klasserna och på fritidshemmet sker fortlöpande diskussioner kring trivsel och trygghet.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har genomfört trygghetsenkät. Utifrån områden som framkommit som oroliga för eleverna, har diskussion förts på gruppnivå.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Vuxenteamsträffar. Arbetslagen har diskuterat resultatet av kartläggningen i samband med att vuxenteamet informerat om resultatet.

Resultat och analys av läsåret 21/22:

Enkätresultatet visar att eleverna har mestadels positiva upplevelser av skolan. Eleverna mår bra i skolan, på fritids och de svarar att elever är snälla mot varandra i klassen och på skolan. Lärare upplevs som snälla och alla elever har svarat att de har någon vuxen att gå till, både i skolan och på fritids, när något har hänt. Elever har någon att leka med på raster och de elever som går på fritids har någon att leka med där. Resultat som kan utläsas i positiv riktning är att fler elever vågar uttrycka sin åsikt i skolan.

Otrygghet kopplat till platser

Enkätsvaren visar att det fortfarande finns elever som upplever otrygghet på bussen till eller från skolan. Resultatet visar på behovet av att fortsätta det förebyggande arbetet för att behålla och öka tryggheten under bussresorna. Det förekommer att elever känner sig otrygga på fotbollsplanen. I samband med lunchen är det enstaka elever som uttrycker otrygghet i matkön. Elever uttrycker otrygghet i samband med idrott och hälsa, på idrottslektionen och i omklädningsrummet i sporthallen /simhallen.

4. Främjande insatser under läsår 22-23

Här presenteras de insatser som görs på skolan för att främja ett gott klimat bland elever och lärare. Skolmiljön ska präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Alla ska trivas och känna sig trygga i en god gemenskap oavsett vem du är och vilka personliga förutsättningar du har.

Namn: VÄRDEGRUNDSARBETE

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål: Alla elever på Klevshults skola ska känna sig välkomnade. Samt känna glädje, trygghet, gemenskap och en motivation till att lära sig.

Insats: Samtliga årskurser arbetar med FN's barnkonvention, det erbjuds rastaktiviteter, åldersintegrerat arbete, upprepade genomgångar av "Schysst!". Under hela läsåret arbetar arbetslaget tillsammans med klasserna med skolans ordningsregler och värdegrundsord. Detta arbete sker på grupp och individnivå och utförandet varierar.

Uppföljning: Samtal i klasserna, utvecklingssamtal, samtal i arbetslaget och trygghetsenkät.

Ansvarig: All personal.

Datum när det ska utvärderas: 2022-12-20 samt 2023-06-01

Namn: RASTVERKSAMHET

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål: Eleverna ska ges möjlighet att finna nya lekar och aktiviteter som främjar gemenskap bland skolans elever. Genom styrd rastverksamhet arbetar vi för att motverka utanförskap och risk att bli utsatt för kränkande behandling.

Insats: Planerade aktiviteter vid raster. Skolans personal ansvarar för att det återkommande finns val av aktivitet att delta i. Tydligt schema upprättas över när och vilken vuxen som är på skolgården. Skolpersonal ansvarar för att planera och se till att material finns till skolgårdsaktiviteter. Vuxen ute på skolgården bär väst för att tydligt synas. Rastprat sker varje dag, schema finns för fotbollsplan vid raster. Vid behov finns extra vuxna ute på raster.

Uppföljning: Trygghetsenkät, dialog i arbetslaget och samtal i klasserna.

Ansvarig: Arbetslaget

Datum när det ska utvärderas: 2022-12-20 samt 2023-06-01

Namn: STUDIERO

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål: Att undervisningen ska präglas av studiero. Att alla kan och vågar känna sig delaktiga i undervisningen.

Insats: Klasserna kommer löpande arbeta med ordet studiero och innebörden av detta. Skolan har gjort stora insatser kring studiemiljön men arbetar vidare med att upptäcka förbättringar som kan göras för underlätta och gynna ett gott klassrumsklimat för alla. Lektionsstruktur, tydlighet och bildstöd ska finnas tillgängligt i samtliga klassrum. Fortsätter tydliggöra för eleverna vikten av ett gott klassrumsklimat genom regler, samtal och diskussion.

Uppföljning: Samtal i arbetslaget om vilka åtgärder som förbättrat studiemiljön. Regelbundna avstämningar genom samtal och diskussioner med eleverna kring studiero, klassrumsklimat och skolans ordningsregler.

Trygghetsenkät, utvecklingssamtal och enskilda elevsamtal.

Ansvarig: Arbetslaget med stöd av EHT.

Datum när det ska vara klart: 2022-12-20 samt 2023-06-01.

5. Förebyggande åtgärder under läsåret 22-23

Namn: MINSKA KRÄNKNINGAR, VERBALT OCH FYSISKT

Områden som berörs av åtgärden: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål: Alla elever ska känna trygghet att gå till skolan och bli respekterad för den du är. På skolan har alla rätt att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter med respekt för andra personers värden. Detta gäller alla skolans delar, såväl i klassrumsmiljö som raster och fritids.

Åtgärd: Genom skolans värdegrundsarbete blir eleverna medvetna om allas lika värde. I klassrumsmiljön arbetas aktivt med studiemiljö och arbetsro. Vuxennärvaro på hela skolans område samt deltagande i elevernas aktiviteter. I samarbete med skolans EHT förs återkommande dialog med eleverna om kränkningar och språkbruk. Personal pratar i det dagliga om hur vi är mot varandra. Eleverna medverkar samtal kring hur vi kan göra annorlunda i olika situationer och lär av och med varandra.

Motivera åtgärd: Skolmiljön ska präglas av trygghet och varje elev ska känna trivsel under hela sin skoldag.

Uppföljning: Klassråd, fritidsråd och trygghetsenkät.

Ansvarig: All personal på skolan.

Datum när det ska vara klart: 2022-12-20 samt 2023-06-01.

Namn: TRYGGHET PÅ BUSSARNA

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling.

Mål: Att alla eleverna känner sig trygga vid förflyttning av buss både till och från skolan samt vid undervisningsresor.

Åtgärd: Samtal med klasserna, dialog mellan arbetslag och busschaufför samt bestämda sittplatser vid färd till och från idrott/sim. Fortsatt arbete med bussvett och hur det blir en trivsam bussresa för alla. Fortsatt dialog med andra skolor som åker gemensam bussresa med elever på Klevshults skola, detta för att förebygga kränkningar i bussen till och från skolan.

Motivera åtgärd: Framkommer fortsatt att ett fåtal elever känner oro kring resorna till och från skolan. Viktigt att resor både till och från skolan samt undervisningsresor är lugna och trygga för alla elever.

Uppföljning: Öppen dialog mellan busschaufför och arbetslag. Samtal i arbetslaget, samtal i klasserna, utvecklingssamtal, enskilda elevsamtal samt genom trygghetsenkäten.

Ansvarig: Arbetslaget i samråd med busschaufförerna.

Datum när det ska vara klart: 2022-12-20 samt 2023-06-01.

6. Rutiner för akuta situationer

Policy

På skolan reagerar all personal direkt och följer rutinerna för diskriminering och kränkande behandling (se handlingsstege, bilaga 1).

Rutiner

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Arbetslagen träffar varandra en gång/vecka med stort fokus på elevernas trivsel.
- Rektor samlar samtlig personal en gång/vecka på snabbmöte där elevärenden lyfts.
- EHT träffas kontinuerligt och diskuterar elevärenden.

Se bilaga 1 för rutiner och åtgärder vid kränkande behandling.

Det är rektor som ansvarar för utredning och åtgärd vid trakasserier/kränkande behandling mellan vuxen och elev. Se bilaga 1.

Personal att vända sig till

Mentor, personal på skolan, EHT-personal (elevhälsoteam) t.ex. kurator, skolsköterska, specialpedagog eller speciallärare samt rektor är personal som elever och föräldrar kan vända sig till.

Rutiner för uppföljning och dokumentation

Uppföljning sker kontinuerligt och vid avslut lämnas mentors utredning till rektor för arkivering. Rektor skickar vid varje ny utredning information till förvaltningen.

Mentors utredning kring kränkande behandling/trakasserier arkiveras i elevakten.

Ansvarsförhållande

Huvudansvaret har rektor. Mentor, vuxenteam och EHT är delaktiga beroende på ärendegången.

Bilaga 1 - Rutiner vid uppkomst av kränkande behandling/trakasserier mellan elever

OBS! Vid trakasserier/kränkande behandling mellan vuxen och elev ansvarar rektor för utredning samt åtgärder.

1. Skolpersonal/mentor Incident

Skolpersonal som får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan ha förekommit ska en anmälan av händelsen göras i Stella och påbörja **utredning** av vad som skett. Det görs i samråd med mentor/mentorer.

1. Rektor informeras om det inträffade genom anmälan i Stella. **Rektor anmäler ärendet till huvudman.**
 2. Ansvarig utredare för samtal med berörda elever. Ansvarig utredare gör utredning på blanketten ”**Utredning kring kränkande behandling/trakasserier**”
 3. Berörda vårdnadshavare informeras.
 4. **Åtgärder** sätts in.
 5. Uppföljning inom 2 veckor. Detta skall göras skyndsamt.
 6. Avslut. Dokumentation lämnas till rektor för arkivering.
- Båda parter kan erbjudas kuratorskontakt.

2. Ansvarig utredare. Upprepad/allvarlig incident

1. Rektor informeras om det inträffade genom anmälan i Stella. **Rektor anmäler ärendet till huvudman.**
2. Information samlas in från den utsatta, den/de som har utsatt samt personal och andra elever. Ansvarig utredare dokumenterar på blanketten **Utredning kring kränkande behandling/trakasserier**”.
3. Berörda vårdnadshavare informeras.
4. **Åtgärder** sätts in.
5. Uppföljning inom två veckor.
6. Avslut. Dokumentation arkiveras.

Båda parter erbjuds kurators-kontakt.

3. Rektor. Fortsatt kränkande behandling.

Om tidigare åtgärder inte gett resultat tar Rektor över ansvaret för utredningen. Rektor anmäler ärendet till huvudman.

1. Rektor kallar till möte med vårdnadshavare.
2. Vid mötet ska insatser diskuteras tillsammans med vårdnadshavare. Dokumentation sker på blanketten **”Utredning kring kränkande behandling/trakasserier”**.
3. Tid för återkoppling ska bokas in vid mötet.

4. Barn- och utbildningsnämnden

1. Tidigare dokumentation överlämnas från skolan.
2. Lämplig åtgärd tillämpas.
3. Återkoppling till rektor.
4. Ärendet avslutas och arkivering

OBS! Utifrån händelsens karaktär kan situationen kräva en omedelbar insats!

Skadeanmälan skall alltid skrivas i samband med att någon får en fysisk skada. Vid händelse som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa underrättas arbetsmiljöverket. Om handlingen är av brottslig karaktär kan polisanmälan göras av rektor. Arbetet sker i samverkan med vårdnadshavare och andra myndigheter såsom socialtjänst.

Bilaga 2 – Definitioner och Begrepp

Diskrimineringslagen (2008:567) Skollagen (2010:800) Kap 6 § 3

Diskriminering

Handlar om att en person blir annorlunda behandlad än andra på grund av dennes:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering kan också ske genom att alla behandlas lika. Denna typ av diskriminering kallas *indirekt diskriminering*. Det som sker är att en elev eller en grupp av elever missgynnas på grund av en regel eller bestämmelse. Exempel kan vara att alla ska äta samma mat där hänsyn inte tas till religion eller att alla ska vara med på samma aktiviteter under friluftsdagar oavsett funktionsnedsättning. All skolpersonal kan göra sig skyldiga till diskriminering.

Trakasserier

Blir du trakasserad så är det troligt att du är *direkt diskriminerad*. Trakasserier kan exempelvis handla om att du utsätts för nedsättande kommentarer på grund av du är pojke eller flicka, din sexuella läggning, din etniska tillhörighet, din religion eller att du har en funktionsnedsättning. All skolpersonal kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Kränkande behandling

Någon gör något som kränker din värdighet och när det inte grundar sig i diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling kan vara:

- *Verbala* (t.ex. att bli hotad, svordomar, fula ord, könsord eller förolämpningar)
- *Psykosociala* (t.ex. utsätta någon för utfrysning, ryktesspridning, skratt, suckar, miner, blickar, går åt ett annat håll när du kommer)
- *Fysiska* (t.ex. utsätta någon för slag, knuffar eller att ha sönder annans ägodel)
- *Texter och bilder* (teckningar, lappar, sms, foton, och texter på olika webb-communities)

Att kränka någon är inte en olyckshändelse utan görs med avsikt att göra den andra illa.

Mobbning

Då någon eller några utsätter ett barn/en elev eller en grupp av barn/elever för kränkande behandling flera gånger så kallas det mobbing. Detta sker också under en viss tid.

Repressalier

Om ett barn eller en elev har anmält någon för kränkande behandling eller varit med i en utredning så får eleven inte bestraffas som en följd av detta. Bestrafningen får inte ske varken från vuxna på skolan eller av andra elever

Att tänka på är att den som blir trakasserad eller kränkt alltid ska tas på allvar.

Det är han eller hon som avgör om denna har blivit kränkt!